EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Oikeudellisten asioiden valiokunta

2008/0140(CNS)

13.2.2009

LAUSUNTO

oikeudellisten asioiden valiokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Valmistelija: Monica Frassoni

LYHYET PERUSTELUT

Käsillä olevassa direktiiviehdotuksessa vahvistetaan yleiset puitteet uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjumiselle ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanolle työmarkkinoiden ulkopuolella jäsenvaltioissa. Ehdotus perustuu direktiiveihin 2000/43/EY, 2000/78/EY ja 2004/113/EY, ja siinä vahvistetaan syrjinnän kohteeksi joutuneiden henkilöiden yhtäläisen suojelun vähimmäistaso Euroopan unionissa.

Tässä lausunnossa ainoastaan tarkennetaan tekstiä, eikä siinä puututa direktiiviehdotuksen sisältöön. Valmistelija pitää kuitenkin ongelmallisena direktiiviehdotuksen 3 artiklan 2 kohtaa, jossa todetaan, että "tämä direktiivi ei vaikuta siviilisäätyä tai perheasemaa eikä lisääntymisoikeuksia koskeviin kansallisiin lakeihin", muttei määritellä selvästi yhteisön lainsäädännön ja kansallisten lakien rajoja. Myöskään termi "lisääntymisoikeudet" ei ole asianmukainen. Asiasta vastaava valiokunta on pyytänyt Euroopan parlamentin oikeudelliselta yksiköltä oikeudellista lausuntoa molemmista seikoista. Kyseistä lausuntoa ollaan vasta laatimassa. Valmistelija seuraa tarkkaan keskustelua, jota asiasta vastaavassa valiokunnassa käydään näistä kysymyksistä.

TARKISTUKSET

Oikeudellisten asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1
4 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) Toimet, joilla taataan vammaisille todellinen ja syrjimätön mahdollisuus sosiaaliseen suojeluun, sosiaalietuuksiin, terveydenhoitoon***,*** koulutukseen ***sekä yleisesti tarjottavien tavaroiden ja palvelujen, myös asumis- ja kuljetuspalvelujen, saatavuuteen ja tarjontaan***, on varmistettava ennakoiden, asianmukaisine muutoksineen tai mukautuksineen. Tällaisista toimista ei pidä koitua suhteetonta rasitusta eivätkä ne saa edellyttää perustavia muutoksia sosiaaliseen suojeluun, sosiaalietuuksiin, terveydenhuoltoon, koulutukseen tai kyseisiin tavaroihin tai palveluihin taikka edellyttää vaihtoehtojen tarjoamista.	a) Toimet, joilla taataan vammaisille todellinen ja syrjimätön mahdollisuus sosiaaliseen suojeluun, sosiaalietuuksiin, terveydenhoitoon ***ja*** koulutukseen, on varmistettava ennakoiden, asianmukaisine muutoksineen tai mukautuksineen. Tällaisista toimista ei pidä koitua suhteetonta rasitusta eivätkä ne saa edellyttää perustavia muutoksia sosiaaliseen suojeluun, sosiaalietuuksiin, terveydenhuoltoon, koulutukseen tai kyseisiin tavaroihin tai palveluihin taikka edellyttää vaihtoehtojen tarjoamista.

Perustelu

Ei ole järkevää suunnitella etukäteen kaikkia tarvittavia mukautustoimia. Etenkään ei ole mahdollista määrittää, mitkä toimet merkitsevät suhteetonta rasitetta. 4 artiklan 1 kohta ei takaa oikeusvarmuutta asiassa.

Tarkistus 2

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanoon tarkoitetut oikeudelliset ja/tai hallinnolliset menettelyt, mukaan luettuina jäsenvaltioiden aiheellisina pitämät sovittelumenettelyt, ovat – myös sen suhteen päätyttyä, jossa syrjinnän väitetään tapahtuneen – kaikkien niiden henkilöiden käytettävissä, jotka katsovat tulleensa kohdelluiksi väärin sen vuoksi, että heihin ei ole sovellettu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanoon tarkoitetut oikeudelliset ja/tai hallinnolliset menettelyt, mukaan luettuina jäsenvaltioiden aiheellisina pitämät sovittelumenettelyt, ovat – myös sen suhteen päätyttyä, jossa syrjinnän väitetään tapahtuneen – ***todella*** kaikkien niiden henkilöiden käytettävissä, jotka katsovat tulleensa kohdelluiksi väärin sen vuoksi, että heihin ei ole sovellettu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

Tarkistus 3

Ehdotus direktiiviksi
10 artikla

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin mukaisesti annetuista säännöksistä sekä jo voimassa olevista tämän alan säännöksistä tiedotetaan jäsenvaltioiden alueella kaikin aiheellisin tavoin niille, joita asia koskee.	Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin mukaisesti annetuista säännöksistä sekä jo voimassa olevista tämän alan säännöksistä tiedotetaan jäsenvaltioiden alueella kaikin aiheellisin tavoin***, myös internetin välityksellä,*** niille, joita asia koskee.

Tarkistus 4

Ehdotus direktiiviksi
12 artikla

Komission teksti	*Tarkistus*
12 artikla	***Poistetaan.***
Yhdenvertaista kohtelua edistävät elimet	
1. Jäsenvaltioiden on nimettävä elin tai elimiä edistämään kaikkien henkilöiden yhdenvertaista kohtelua riippumatta heidän uskonnostaan tai vakaumuksestaan, vammaisuudestaan, iästään tai sukupuolisesta suuntauksestaan. Nämä elimet voivat muodostaa osan virastoista, jotka kansallisella tasolla vastaavat ihmisoikeuksien puolustamisesta tai yksilön oikeuksien turvaamisesta, mukaan luettuina oikeudet, jotka perustuvat muihin yhteisön säädöksiin, kuten direktiiveihin 2000/43/EY ja 2004/113/EY.	
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että näiden elinten toimivaltaan kuuluu	
– avustaa itsenäisesti syrjinnän uhriksi joutuneita henkilöitä näiden tekemiä syrjintävalituksia tutkittaessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta uhrien ja 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yhdistysten, järjestöjen ja muiden oikeushenkilöiden oikeuksia,	
– teettää riippumattomia selvityksiä syrjintään liittyvistä kysymyksistä,	
– julkaista riippumattomia raportteja ja antaa suosituksia kaikista tällaiseen syrjintään liittyvistä kysymyksistä.	

Perustelu

Komission ehdotus on toissijaisuusperiaatteen vastainen. On jäsenvaltioiden tehtävä ryhtyä toimiin yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen edistämiseksi. Näin ollen jäsenvaltioiden on itse päätettävä, perustavatko ne elimen edistämään yhdenvertaista kohtelua, ja millä tavoin kyseinen elin toimii.

Tarkistus 5

Ehdotus direktiiviksi
16 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden ***ja kansallisten tasa-arvoelinten*** on ilmoitettava komissiolle viimeistään ... ja sen jälkeen viiden vuoden välein kaikki tarvittavat tiedot, jotta komissio voi laatia Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen direktiivin soveltamisesta.	1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään ... ja sen jälkeen viiden vuoden välein kaikki tarvittavat tiedot, jotta komissio voi laatia Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen direktiivin soveltamisesta.

Perustelu

Komission ehdotus on toissijaisuusperiaatteen vastainen. On jäsenvaltioiden tehtävä ryhtyä toimiin yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen edistämiseksi. Tästä syystä ainoastaan jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumaton yhdenvertainen kohtelu
Viiteasiakirjat	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Asiasta vastaava valiokunta	LIBE
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	JURI 23.9.2008
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Monica Frassoni 22.9.2008
Valiokuntakäsittely	20.1.2009
Hyväksytty (pvä)	12.2.2009
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 15 –: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alin Lucian Antochi, Monica Frassoni, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Alain Lipietz, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Rainer Wieland, Jaroslav Zvěřina
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Sharon Bowles, Brian Crowley, Jean-Paul Gauzès, Kurt Lechner, Georgios Papastamkos